

בש"פ 2061/18 - מדינת ישראל נגד מאיר אברג'יל, ישראל אוזיפה, אהרון סוסן

בבית המשפט העליון

בש"פ 2061/18

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. מאיר אברג'יל
2. ישראל אוזיפה
3. אהרון סוסן

בקשה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי תל אביב-יפו

בשם המבקשת: עו"ד בת שבע אבגז; עו"ד נתנאל בוג'ו

בשם המשיב 1: עו"ד שרי קרן; עו"ד משה יוחאי

בשם המשיב 2: עו"ד ניר שניידרמן

בשם המשיב 3: עו"ד ניר אלפסה; עו"ד רותם סרי

החלטה

1. מונחת לפניי בקשה להארכת מעצר שישית בתנאי פיקוח אלקטרוני מעבר לשמונה עשר חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים או החוק). במסגרת הבקשה מבוקש להאריך את מעצרו של המשיבים בתשעים ימים או עד למתן פסק-דין בתפ"ח 15-07-24984 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם. ההתייחסות למשיבים בהחלטה זו תעשה בהתאם לזהותם בכתב האישום, כך שמשיב 1 יכונה נאשם 3, משיב 2 יכונה נאשם 4, ומשיב 3 יכונה נאשם 14.

כתב האישום והליכי המעצר

2. כתב האישום שהוגש נגד המשיבים ונגד עשרה נאשמים נוספים חשף את פעילותו של ארגון פשיעה רב זרועות ורחב היקף. תוכנו של כתב האישום כבר הובא בהרחבה בהחלטות הקודמות שניתנו בעניין מעצריהם של הנאשמים השונים, ועל כן נביא רק את עיקרי הדברים הדרושים להכרעה (ראו למשל החלטתי בבש"פ 1916/18 מדינת ישראל נ' אברג'יל (28.3.2018) וההפניות שם).

האישום החמור ביותר בכתב האישום הינו האישום הרביעי, המתאר את תכנונו וביצועו של רצח משולש ברחוב יהודה הלוי בתל אביב, ופציעתם של אזרחים רבים בעקבות התפוצצותו של מטען חבלה רב עוצמה. לפי כתב האישום המטען הוטמן על ידי חברי ארגון הפשיעה על מנת להתנקש בחייו של זאב רוזנשטיין, ניסיון אשר לא צלח אולם גרם למותם של שלושה אזרחים אחרים. אישום זה מופנה כנגד שלושת המשיבים, כאשר מעורבותם בפרשה לפי עובדות כתב האישום הינה שונה. חלקו של נאשם 3 היה בעיקר בעידוד קושרי לזרז את מבצע ההתנקשות, ובדיווח להם כי רוזנשטיין אכן פוקד את מקום האירוע. בעניינו של נאשם 3 הושגו הסכמות דיוניות שלפיהן נמחקו חלק מהעבירות המיוחסות לו במסגרת אישום זה, כאשר העבירה שנותרה היא קשירת קשר לביצוע פשע. חלקו של נאשם 4 היה בעריכת מפגשי תכנון הרצח בביתו, ובקשירת הקשר לגרום למותו של רוזנשטיין. חלקו של נאשם 14 היה במעורבותו בקשר ובביצוע תצפית על מקום הפיצוץ. חשוב לציין כי ביחס לנאשם 3 נקבע כי יש ראיות לכאורה במסגרת ההסכמות הדיוניות, ולגבי נאשמים 4 ו-14 נקבעה חולשה ראייתית ביחס לאישום זה, כאשר בעניינו של נאשם 4 דובר אף בחולשה ראייתית משמעותית.

מעבר לאישום הרביעי בעניין הרצח, נגד נאשמים 3 ו-4 הופנו גם אישומים בגין היותם מנהלים בארגון פשיעה, ובתוך כך בגין כיוון הפעילות הפלילית של הארגון בתחום הכספים והסמים. נגד נאשם 4 הופנה גם אישום חמור בגין ניסיון לרצח, ואישומים בגין עבירות סמים. נגד נאשמים 4 ו-14 הופנו אישומים נוספים בגין עבירות סמים ומס. יצוין כי מבחינה ראייתית ביחס לנאשם 4 נקבעה חולשה ראייתית בכלל האישומים מלבד האישום הנוגע להיותו מנהל בארגון הפשיעה.

3. ביחס להליכי המעצר, בתחילה נעצרו המשיבים על ידי בית המשפט המחוזי עד תום ההליכים, ובהמשך הועברו בהדרגה למעצר בפיקוח אלקטרוני. נאשם 3 הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 27.12.2016. עררו של נאשם 3 על החלטת בית המשפט המחוזי, בה נדחתה בקשתו לחלונות אוורור, נדחה בבש"פ 5937/17 על ידי השופט י' עמית. נאשם 4 הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 2.5.2016, ועררה של המדינה על החלטה זו נדחה בבש"פ עמוד 2

1159/17 על ידי השופטת ד' ברק-ארז. בית המשפט המחוזי, בהחלטתו מיום 21.8.17, התיר לנאשם 4 חלון של שעה אחת כל ערב בין השעות 19:00-20:00 מטעמים רפואיים. נאשם 14 הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 30.6.2016, ועררה של המדינה על החלטה זו נדחה בבש"פ 5273/17 על ידי השופט צ' זילברטל. המדינה ונאשם 14 הגיעו להסכמה לגבי חלונות אוורור של הנאשם בימים שני, שלישי וחמישי בין השעות 16:00-19:00, וביום שבת בין השעות 14:00-17:00. מעצרו בפיקוח אלקטרוני של כל המשיבים הוארך לאחרונה בבש"פ 9604/17 על ידי השופט י' אלרון.

טענות הצדדים

4. המדינה טוענת כי מהמשיבים נשקפת מסוכנות משמעותית אשר מצדיקה את המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני בתנאים שנקבעו. לגישה, כל אחד מהמשיבים עצור באופן המקיים איזון ראוי בעניינו, והדבר אף בא לידי ביטוי בחלונות התאווררות שנקבעו לחלקם באופן קבוע, ואף באופן זמני במקרים מסוימים. עוד ציינה המדינה כי העובדה שמדובר במעצר בפיקוח אלקטרוני פוגע פחות בחירותם של המשיבים לעומת מעצר מאחורי סורג וברית, דבר התומך בקבלת הבקשה.

מנגד, סנגוריהם של המשיבים הדגישו את הזמן הרב שחלף מאז תחילת מעצרו של מרשיהם, ואת הזמן הרב שעוד צפוי לניהול המשפט עד למתן הכרעה. כמו כן נטענו טענות אפליה אל מול נאשמים אחרים שכבר שוחררו למעצר בית. כך, בא כוח נאשם 3 טוען כי בעוד שמרשו עצור, כבר שוחררו ממעצר נאשם 11 אשר מואשם באישומים חמורים יותר של רצח, ונאשם 17 שמואשם בעבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה. לגישתו אין להיעתר לבקשת המדינה במיוחד לאור שחרורו של נאשם 11 למעצר בית ללא פיקוח אלקטרוני. סנגורו של נאשם 4 הצטרף לדברים, והצביע גם הוא על אפליית מרשו, אל מול נאשם 11 ונאשם 17 ששוחררו לחלופת מעצר.

דין והכרעה

5. עסקינן בתיק מורכב וסבוך, אשר מערב אירועים חמורים, מעשים מסוכנים, נאשמים עם עבר פלילי עשיר, יחד עם חומר ראיות רב, עדי מדינה, ריבוי נאשמים, ועדים רבים נוספים. בתיק מעין זה מודגש המתח שבין שני השיקולים המרכזיים הנחוצים לצורך הכרעה בבקשה להארכת מעצר כגון זו – מסוכנות הנאשמים, וקצב ניהול ההליך.

ביחס לקצב ניהול ההליך, בהחלטתי מהימים האחרונים בבש"פ 1916/17, שעסקה גם היא בתיק שבמוקד הבקשה שלפניי, עמדתי על כך שלמרות היקפו הרחב של התיק והחומר, ההליך מתנהל בקצב סביר יחסית לגודלו, תוך שבית המשפט המחוזי מקדיש לו שלושה ימי דיונים בשבוע. פרשת התביעה נמצאת בעיצומה בעת הזו, ונשמעו כבר 36 עדי תביעה. אכן מוקדשים משאבים רבים לקידומו של התיק, וגם במבט לאחור וגם במבט צופה פני עתיד ההתקדמות הינה עקבית ורציפה. עוד ראוי לציין שעל אף שהמשיבים שוהים במעצר זמן בלתי מבוטל, שלושתם הועברו כבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר על אף היותו מעצר, פגיעתו במשיבים פחותה, ותנאיו נוחים יותר מאשר אלו של מעצר מאחורי סורג וברית. מהצד האחר, על אף המועדים הרבים שנקבעו לשמיעת התיק, וההתקדמותו עד כה, הדרך עוד ארוכה לסיום ההליך.

קצב ניהול ההליך אינו ניצב לבדו, והוא נבחן אל מול מסוכנותם של המשיבים, כאשר מסוכנות זו נלמדת בעיקר מהאישומים המופנים כנגד המשיבים. כאמור, כנגד שלושת המשיבים תלוי אישום חמור בגין אירוע הרצח המשולש ברחוב יהודה הלוי. ברם, מעורבותם בפרשה שונה, וכך גם העבירות בהן הם מואשמים, והתשתית הראייתית כנגדם. בעניינם של נאשמים 3 ו-4 נקבע כי ישנן ראיות לכאורה, אולם ביחס לנאשם 4 נקבעה חולשה ראייתית משמעותית. בעניינו של נאשם 14 צוינה חולשה ראייתית לגבי הוכחת מעורבותו בתכנון ובביצוע התצפית כפי שעלה מכתב האישום (החלטת בית המשפט המחוזי מיום 2.5.2016). מעבר לאישום הרביעי בעניין הרצח המשולש, כנגד נאשמים 3 ו-4 מופנה גם אישום חמור בנוגע להיותם מנהלים בארגון פשיעה, כאשר אף נקבע קיומן של ראיות לכאורה למעורבותם זו. נגד נאשם 4 מופנים אישומים חמורים נוספים בגין ניסיון לרצח, ועבירות סמים, כאשר לגביהם נקבע קיומן של ראיות לכאורה אך יחד עם חולשה ראייתית. גם ביחס לנאשמים 3 ו-14 מופנים אישומים בגין עבירות סמים, ונקבעו לגביהם ראיות לכאורה.

6. לאחר שקלול המכלול, לרבות ההשוואה לנאשמים אחרים תוך שימת דגש על נאשם 11, סבורני כי מסוכנותם של נאשמים 3 ו-4 מצדיקה את השארתם במעצר בפיקוח אלקטרוני. כך בניגוד לנאשם 14. יוצגו נימוקי למסקנה זו. מהאישום הראשון בכתב האישום עולה כי נאשמים 3 ו-4 מהווים דמויות מרכזיות בארגון הפשע, ושותפים פעילים בניהולו והפעלתו. אף אם ביחס לאישום הרצח החמור מעורבותם לפי כתב האישום לא הייתה מרכזית ביותר, ובפרט הדברים נאמרים לגבי נאשם 3 – חלקם של נאשמים אלו במבנה ההיררכי של הארגון, והיותם מנהלים בו, תומכים במסקנה האמורה. עוד יש להוסיף כי גם עבירות הסמים המיוחסות לשניים חמורות הן, ואף שעבר זמן רב מביצוען, הן עדיין מלמדות על מסוכנות בפני עצמה.

באופן פרטני, נאשם 3 אף מעורב באישום הרצח, וגם אם לא נטל בו חלק מרכזי, עולה מכתב האישום שידע על התכנית, ואף דרבן את המעורבים בה להוציאה לפועל. לגבי מעורבות זו אף נקבע כי ישנן ראיות לכאורה ללא חולשה ראייתית. על פי כתב האישום תפקידו של נאשם 3 בארגון היה בכיר, בהיותו אחראי בין היתר על ניהול הפעילות הכלכלית של הארגון. מעמדו זה של הנאשם בארגון פשיעה שהוציא לפועל לכאורה פעולות אלימות רבות וחמורות, מלמד על מסוכנות. אף שהדבר אינו מהווה שיקול מרכזי בפני עצמו, שירות המבחן התנגד להעברתו של נאשם 3 למעצר בפיקוח אלקטרוני על פני מעצר מאחורי סורג וברית. ביחס לנאשם 4, מסוכנותו כבר נדונה בהרחבה בהחלטות קודמות, ולא מצאתי כי נקודת האיוון השתנתה בעניינו. אפנה בהקשר זה לדבריו של השופט צ' זילברטל בהחלטתו לקבל את ערר המדינה על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר נכתבו לאחר ניתוח יסודי של מעורבות נאשם 4 בפרשות, והמסוכנות הנשקפת ממנו:

"המעשים החמורים המיוחסים לאוזיפה מלמדים על מסוכנות משמעותית הנשקפת ממנו, כאשר זה נטל חלק מרכזי בפעילותו ובניהולו של ארגון פשיעה בינלאומי רצחני, שעסק בסחר בסמים בהיקפים נרחבים ביותר, וביצע, לכאורה, בתעוזה שאינה נתפשת, מעשים אלימים שסיכנו את ביטחון הציבור כולו" (בש"פ 5273/16 מדינת ישראל נ' אוזיפה, פס' 26 (18.7.2016)).

7. אף אין לקבל את טענת סנגורי נאשמים 3 ו-4 לגבי האפליה של מרשיהם אל מול נאשמים 11 ו-17, שכבר שוחררו לחלופות מעצר. ההשוואה אינה איתנה מהסיבה שנאשמים 3 ו-4 מואשמים באישומים חמורים נוספים על אלו בהם מואשמים נאשמים 11 ו-17. כך למשל לנאשמים 11 ו-17 לא מיוחס כל חלק פעיל בניהול ארגון הפשיעה, בעוד שכלפי נאשמים 3 ו-4 תלוי האישום הראשון החמור בגין תפקידם כמנהלים בארגון. גם היקף עבירות הסמים בהם מואשמים נאשמים 3 ו-4 גדול ומשמעותי יותר.

בפרט לגבי נאשם 17 יודגש שהוא אינו מואשם באישומים החמורים בגין הרצח וניסיון הרצח. מעורבותם לכאורה של נאשמים 3 ו-4 בניהול ארגון הפשיעה, אשר הוציא תחת ידיו שלל עבירות חמורות ומעשי אלימות, ממקמת אותם בנקודה שונה מבחינת מסוכנותם, מזו של נאשמים אחרים בכתב האישום. ניתן להניח שזו גם אחת הסיבות שעד כה המדינה ובית המשפט המחוזי לא נעתרו לבקשותיהם של נאשמים אלו לחלונות אוורור משמעותיים, למעט החלון המצומצם שניתן לנאשם 4 מטעמים רפואיים, וזאת בניגוד לנאשמים אחרים כגון נאשם 14. ודוקו, הדברים עדינים בשל הנימוקים שפורטו לרבות סוג המעצר – פיקוח אלקטרוני – בו שוהים נאשמים 3 ו-4, קצב המשפט והתקדמותו לרבות התקופה שנותרה עד לסיום ההליך, ובחינה אינדיבידואלית של המסוכנות העולה ממעשיהם לכאורה. על כן כאמור החלטה זו מתייחסת לנקודת הזמן השייכת לבקשה.

8. על רקע דברים אלו נעבור לנאשם 14. אף שהאישומים המיוחסים לו הינם חמורים, ובמיוחד האישום הרביעי – מצבו שונה. אני סבור כי הזמן שחלף ממעצרו לראשונה של נאשם 14, יחד עם הצפי להתקדמות המשפט, מסוכנותו כפי שעולה מכתב האישום ומעברו הפלילי, מעמדו שאינו בכיר יחסית בארגון הפשיעה, ההשוואה לנאשם 11 גם אם אין זהות ביניהם – מצדיקים יחדיו את שחרורו לחלופת מעצר, על פני מעצר בפיקוח אלקטרוני. יודגש כי כבר כעת נאשם זה יוצא להתאווררות ארבע פעמים בשבוע, לשלוש שעות בכל פעם, וזאת בהסכמת המדינה. ממועד האירועים המתוארים בכתב האישום לנאשם הייתה הרשעה אחת, בגינה לא נגזר עליו עונש מאסר בפועל. לא התקבלו אינדיקציות לכך שנאשם 14 עודנו מעורב בפעילות עבריינית, ואף בנוגע לאירועים שיוחסו לו בכתב האישום בנוגע לאישום הרביעי נקבעה חולשה ראייתית. על כן, אני סבור כי בעניינו של נאשם 14 ניתן להסתפק בשלב זה בחלופת מעצר, חלף מעצר בפיקוח אלקטרוני. אף הייתי מוסיף כי על רקע אורכו הצפוי של המשפט, עניינו של נאשם 14 מלמד על חשיבותה של גישה הדרגתית בבחינת בקשות לפי סעיף 62 לחוק. כאמור הנאשם נעצר, בהמשך הועבר לפיקוח אלקטרוני תוך יצירת חלונות שונים, ובצמתים השונים לא הפר את תנאי מעצרו, ואף את שחרורו במסגרת החלונות.

9. לאור האמור הנני מורה על הארכת מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני של נאשמים 3 ו-4 בתשעים ימים, כאשר בניכוי מעצר הביניים מעצרו מוארך בפועל ב-76 ימים. בקשת המדינה להארכת מעצרו של נאשם 14 נדחתה, והוא ישוחרר לחלופת מעצר בביתו, תחת אותם תנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 15.5.2016 שהורתה על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, ובכפוף לחלונות האוורור החלים בעניינו כעת. יובהר כי נאשם 14 ישהה במעצר בית מלא למעט חלונות האוורור, עד להחלטה אחרת בעניינו לפי שיקול דעתו של בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ח (29.3.2018).

ש ו פ ט